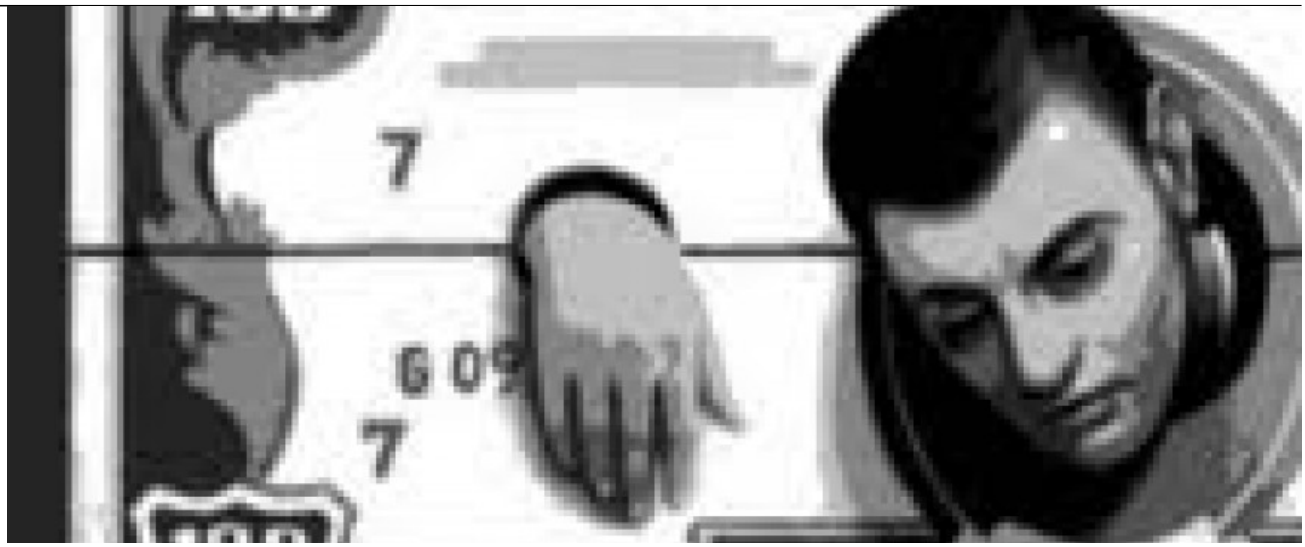

Boros Imre: Kockázat vagy blöff?

2012 november 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Sorra tárulnak fel a neoliberális nemzetközi pénzszentély legféltettebb titkai. Évtizedekig ismételgetett dogma volt, hogy a piacokon – ide értve a pénzpiacokat is – globális verseny folyik, ahol az alkalmasabbak jutnak el?re, a kevésbé alkalmasak pedig elvéreznek.

Ez az elmélet mára nevetség tárgya lett. Akárcsak az, hogy az állam jelenléte torzítja a piaci versenyt, ezért el kell t?nnie a gazdaságból. Azaz privatizálni kell az állami tulajdont, s általában véve is meg kell szabadítani a gazdasági életet a hatékonyságát fékez? béklyóktól, tehát liberalizálni kell.

Sok minden derült ki hirtelen err?l a dogmáról a pénzügyi világválság bekövetkeztével, ami ékesen bizonyítja, hogy más a dogma, és ismét más a gyakorlat. A könyvvizsgálók egy részér?l, akiket régen nálunk hiteles jelz?vel is elláttak, kiderült, hogy szakmai hitelüket veszítve hamis könyveléseket is hitelesítenek. Szolgáljon példával az Egyesült Államokban az Enron energetikai óriáscég, hazai viszonylatban pedig a Postabank, de évekig a konszolidáció el?tti egész magyar bankrendszer, beleértve magát a Magyar Nemzeti Bankot is.

A globalizált világgazdaság hiteleinek több mint kilencven százalékát kitev? dollár- és euróhitelek kamatlábairól nemrég kiderült, hogy azokat az objektív mércét hitelesíteni, azaz referencia kamatlábakat közölni hivatott bankok manipulálják pillanatnyi érdekeikt?l vezéreltetve. A manipulációval szembesített bankvezér mosolyogva, több száz millió fontos jutalmát felmarkolva Aston Martin kocsiján távozott. Az amerikai jegybank legpatinásabb egysége nyolcszázmilliárd dollár likvid kölcsönt adott egy banknak, amelyik számtalan ingatlanfinanszírozó céget tett tönkre azzal, hogy részvényeiket tömegesen és üresen adta el, majd a likvid kölcsönb?l megvásárolta ?ket úgymond a padlóról, s mesés vagyonokat csinált mindebb?l. Csak bírósági ítélet hatására közölték a kölcsön tényét és f?ként összegét, amit addig banktitokként kezeltek. Természetesen a „megshortolt” részvények kés?bb a piacon emelkedni kezdtek, miután az új tulajdonosok a cégekben meglév? rossz követeléseket (soha meg nem térül? ingatlanhiteleket) hitelmin?sít?i AAA-áldással továbbadták a tengeren túlra, ezzel beindítva az azóta is dühöng? európai bank-, illetve államadósság- és euróválságot.

Mégis még mindig az a három hitelmin?sít? dönt országok és nagy hitelfelvev?k sorsáról és erejér?l, amelyik azel?tt is döntött. Magas szinten fogalmazódott meg egy EU-szint? hitelmin?sít? létrehozásának gondolata, de a szükséges háromszázmillió eurót máig napig képtelen volt el?varázsolni a szervezet, noha ez egy tizenkétezermilliárd eurós közösség. Az sem titok már, hogy a hitelmin?sít? cégek tulajdonosai is többnyire befektet?k. És mint ilyeneknek, egyáltalán nem mindegy, hogy az egyik, vagy másik adósuktól mekkora hozam kasszírozható be. Talán nem ízléstelen azt feltételezni, hogy cégeik érdekeit sosem hagyják figyelmen kívül. Ha növelni akarjuk a hozamokat csak jól fel kell verni a kockázati felárakat. Hazánk erre is iskolapéldával szolgált az elmúlt néhány évben. Ennek az a technikája, hogy tömegesen kell vásárolni kockázatbiztosító eszközöket (CDS-eket) magyar kötvényekre, akkor is ha van a kezünkben kötvény, akkor is ha nincs. A kockázati felár megy felfelé és ezzel együtt természetesen a hozam is. Ha viszont a hozamok emelkednek, akkor a hazai jegybank sem lehet tétlen, azonnal emelnie kell az alapkamatot. Ez a gyönyör? összjáték megfigyelhet? a 2010-es kormányváltás el?tt és közvetlen utána is. És most Bajnait hozsannázta a piac? A jegybanki alapkamat lement 5,25 százalékig. Orbánra fújolnak? Hivatalba lépését magasabb kockázati felár, egekbe emelked? hozamok és természetesen hét százalékig emelked? jegybanki alapkamat fogadta. Mindez nélkülözött minden racionalitást, hiszen a fizetési mérlegünk 2009 óta tartó többlete nem viszi, hanem éppen hozza az országba a pénzt. Ha egy országban több a pénz, akkor hiteleit is könnyebben fizeti mint ha fogyna a pénze. Mégis, éppen az ellenkez?je történt, növekedett a kockázati felár, a hozamok és az adósság terhe. Magyarországnak nem a piaci józan megfontolás, hanem a karámba visszaterel? ostorcsapások jutottak hosszú hónapokig. A hazánkkal szembeni eljárásra mi sem jellemz?bb, mint hogy még ma is a magyar dollár- és euróadósság többszörösére van érvényes üres (naked) CDS-kötés, ami a zsaroló spekulációt és nem a befektet?k biztonságát szolgálja.

Az sem véletlen, hogy néhány hete zuhanás állt be a kockázati felárainkban. A hét százalék feletti csúcsárfolyam mára 2,5 százalékra mérsékl?dött. Ekkora javulást valóban nem értünk el, akkor viszont nem maradt más magyarázat, mint hogy ellenünk b?nösen, b?nszövetkezetbe tömörülve spekuláltak külföldi és hazai szerepl?k. A jegybanki m?ködés valós függetlenségével kapcsolatban eddig is komoly, nemzetbiztonságot érint? aggodalmak merültek fel, kiváltképpen a befolyásos és pártelkötelezett Braun Róbert jegybanki alelnök ténykedése révén. Nos itt a következ? nemzetbiztonsági rizikó, a kockázati felár, az államkötvény-hozamok és a jegybanki alapkamat összefüggésében. Arról nem hallottunk eddig, hogy erre illetékes hatóságaink felhívták volna a kormány figyelmét, vagy szakmai ismereteik erre nem is terjednek ki? Nekik nem fáj a GDP 1,5-2 százaléka, amit spekulatív alapon így visznek ki az országból? Esetleg ismereteik inkább terjednek arra, hogy err?l hallgattak és ma is hallgatnak? Talán már az EU-tisztségvisel?inek is terhes volt nézni, hogy miként zsarolnak minket, és letiltották az üres CDS-kötéseket. Ilyesmire német vagy francia államkötvények esetén nem lehetett példa, mert ott az erre hivatott pénzügyi szervezetek, egyebek mellett a jegybankok, ellátják a spekulánsok baját. Akkor miként is állunk a kockázati felárakkal? Valós visszafizetési kockázatokat tükröznek, vagy inkább olyan pókerblöffök, amelyek nekünk igen sokba kerülnek? Ideje lenne megfejteni ezt a találós kérdést!

magyarhirlap.hu - Boros Imre

Ajánló